

\* Gosp. Štepan Zuković v Klanjcu na Hrvaškem vabi vinokupce, naj pridejo po vina na Hrvaško, ter jim zagotavlja, da ne bojo samo zadovoljni z dobrim vinom, temuč tudi z nizko ceno.

## Priporočilo

### markanih pisemskih zavitkov.

Če hočeš pismo po pošti poslati, da poštne ne plača, komur ga pošlješ, mu moraš pritisniti marko ali znamko po 5, 10 ali 15 kr., kakor je daljava, kamor pismo pošlješ, če le pismo več ne vaga kakor 1 lot, sicer mora biti marka dvojna, trojna itd.

To, dragi moji, veste vsi, ki po pošti pošiljate pisma.

Al dokaj je gotovo naših bravev, ki ne vejo, da so tudi zavitki (kovêrti) za pisma, kateri imajo že marko na sebi natisnjeno, — še več pa je taci, ki ne poznajo velike dobrote taci pisemskih zavitkov z markami.

Vsem tem so namenjene sledeče vrstice.

Vsak, kdor pisma piše, mora na to paziti, da se pismo njegovo tudi lahko bere in da ga, komur je pisano, tudi gotovo v roke dobi. Da nam ni treba dvojne poštne plačati, pišemo pisma na tri strani, zadnjo stran pa rabimo za zavitek in pa za napis. Ako se pismo prezlo pečati, se lahko pri odpečatenji tu in tam pretrga; to bravcu več ali manj branje overa, kar se celó dostikrat pri taci pismih pripeti, v katerih se denarji pošiljajo, kateri se morajo po postavi znotraj in zunaj pečatiti. Če se za tako pismo ne naredi poseben zavitek, se rado pretrga, ako se še tako skrbno odvija. Mnogo je pa taci, ki po zavitku (kovêrtu) zato ne segajo, ker se zavoljo njega previsoke poštne bojé; al to je nepotreben strah, zakaj vsakemu pismu z denarji se še tarifa pisma prirajta, naj je pismo zraven ali ne.

Vseh teh nezgod se pa ni bati, če se pismo v posebnem zavitku pošlje, kateri se na zloženih 4 voglih zapečati. Po tem takem se priloženo pismo lahko na vseh štirih straneh popiše, pa vendar ne preseže peze 1 lota. Zavitki ali tako imenovani kovêrti se dobivajo večidel v vsaki štacuni, kjer prodajajo papir; 100 zavitkov za 50 do 70 kr., posamni pa po 1 ali 2 kr., kakor je zavitek veči ali manji in papir lep.

C. kr. pošte imajo pa že ene leta sém zraven navadnih pisemskih mark tudi s pisemskimi markami zaznamvane zavitke po 15, 10 in 5 kr., kakoršni so v družih deželah že delj časa v rabi; zavitke same brez marke so pošte poprej po pol krajcarja prodajale. Al zdaj se dobivajo zavitki zastonj, ravno tako kakor nekda, ko se štempeljski papir ni plačeval; le štempel (kolek) se je plačal, ne pa papir.

Taki štempljani zavitki se dobivajo zdaj pri vseh cesarskih poštah, kakor tudi pri vseh prodajavcih pisemskih mark; plača se za nje le toliko, koliko marka znaša. Ako bi prodajavec hotel še zavitkov papir plačan imeti, bi ga zadela kazen. Celó popisani ali po kaki naključbi poškodovani zavitki, če se le ne vidi, da so bili že porabljeni, se za čiste brez plačila premenjujejo. Tudi je pripuščeno, da se na poštne zavitke prilepujejo marke više poštne tarife; kdor ima, postavimo, zavitek s 5 kr. pri rokah, pismo mora pa marko s 15 kr. imeti, tak more še posebno marko z 10 kr., ali pa dve po 5 kr. na zavitek pritisniti. Tako se dela tudi s pismom, ki pezo od 1 lota presega, od ktere se mora dvojna poština plačati; pritisne se le še druga marka na-nj.

Ker so z markami zaznamvani zavitki, ki jih pošte prodajajo, na odprti strani polimani, se pismo že s tem

popolnoma zapečati. Iz tega se vidi od druge strani zložnost in korist priporočenih zavitkov. Ti tako markani zavitki varujejo pošte pa tudi ljudi, ki pisma pišejo, marsiktere goljufije. Že dostikrat se je primerilo, in na deželi, kjer so ljudje precej delež od kake pošte, se celó večkrat zgodi, da človeku daš pismo, naj ga nese na pošto in mu daš denar za marko, da jo na pismo pritisne, in pismo v pisemsko skrinjico vrže. Pa že dostikrat je smuknilo pisemce brez marke v skrinjico, denar pa v žep nepoštenega oddajavca. In kaj je nasledek tega? Prejemnik pisma brez marke mora celo navadno poštino plačati, vrh tega pa še 5 krajc. več za kazen, ker pismo nima marke. Tudi že na pisma pritisnjene marke so nezvesti in nekoliko izurjeni pismonosci odlučili; pismo pride potem brez mark na svoj kraj, prejemnik mora poštino z kaznijo vred plačati.

Pri poštnih pisemskih zavitkih pa vseh teh napak ni; zavitkova marka se ne dá z zavitka odpraviti; oddajavec pisma nima na pošti nič več s kupovanjem marke in z natiskovanjem marke na pismo opraviti, pismo se le v nabiravnico vrže, ki je vedno odprta.

Če so robovi pisemskega zavitka po gori omenjeni lastnosti s klejem pomazani, se pismo tako trdno zapre, da ni moč do denarja priti v njem hranjenega; prav za prav pisma tudi ni treba posebej še pečatiti; varno je vsakega odpečatenja; popolnoma nemogoče je, do pisemskega zapopadka priti.

Dandanašnji vse neprenehoma hiti po zboljšanju vsake reči. Markani pisemski zavitki so tudi taka zboljšava. Obljubim mu, da vsak, kdor več pisem piše in se po mojem nasvetu poslužuje markanih zavitkov, mi bode hvaležen, da sem mu jih priporočal.

Nekdo, ki obilo pisem dobiva in obilo pisem piše.

## Podučno-zabavno berilo.

### Zatoženi sosamoglasnik.

Spisal Fr. Levstik.

(Dalje.)

A: Dobro. — Zdaj pa ti g! meni skoči na nos za naočnike, da bodem bolje videla pravično soditi. Kje si pa ti k? Lézi na četvérico, in bodi za tožnjo klopčico, na katero naj r séde. — Tedaj začnimo razpravljati! — Gospod r! kako ti je ime?

r: V grškem jezici sem bil Ro Helenovič; latinski pišoč Slovanje mi pravijo Er Romanovič, in cirilica me imenuje Rci Slovanovič. Imam sicer še nekaj družih imén, če jih ni toliko zadosti.

A: Zadosti jih je. Koliko si star?

r: Prav dobro ne vem, gotovo pa uže več tisoč let.

a: Da te vendar! Tako star pa še tako trden! Jaz imam še le 39 let, in uže sem vsa sključena.

A: Kakošne vere si?

r: Najprvo sem bil pogan, potlej sem se pokrstil, in zdaj, kadar se zovem Er, takrat sem med Slovani skoro vselej katoličan; a kadar se imenujem Rci, tedaj sem pa sin pravoslavne cerkve.

A: Kakošen posel imaš?

r: V pasjem gobcu renčim; v učilnici devam časi otroke klécat; po tiskalnicah narejam knjige; po knjigah ljudi podučujem.

A: Ali si oženjen ali ne?

r: Mi, ki smo iz abecedne vasi, nimamo take ženitve, kakoršno imajo ljudje; pri nas mora soglasen moški stopiti v zvezo s tisto samoglasno žensko, s katero je treba, potlej pa hitro zopet z drugo in takisto dalje.